

La sinonímia en unitats verbals del discurs jurídic¹

JUDIT FREIXA I MERCÈ LORENTE

Grup IULATERM

Institut Universitari de Lingüística Aplicada - Universitat Pompeu Fabra
judit.freixa@upf.edu; merce.lorente@upf.edu

1. Introducció

La Teoria Comunicativa de la Terminologia o TCT (Cabré, 1998), marc teòric en què s'inscriu aquest estudi, postula que les unitats terminològiques són unitats lèxiques de la llengua que, en un context comunicatiu especialitzat, adquireixen un valor semàntic i pragmàtic específic que els permet configurar-se com a expressions lingüístiques que transmeten coneixement especialitzat. Aquesta visió de la terminologia que no distingeix a priori entre paraules de la llengua comuna i termes especialitzats, permet explicar les relacions de la terminologia amb el lèxic general d'una llengua al mateix temps que permet donar compte de fenòmens obviats o oblidats en altres orientacions terminològiques. Precisament en aquest treball ens ocupem de la intersecció entre tres d'aquests aspectes, a voltes menystinguts en els estudis de terminologia: la variació, els verbs i el discurs jurídic.

El discurs jurídic sol ser objecte d'estudi privilegiat en lingüística textual i en traducció, per tal com se sol caracteritzar com un discurs estilísticament opac o restringit a l'àmbit dels experts, mentre que també en són usuaris els parlants no experts. A més, l'activitat professional del dret ens ofereix una tipologia ben interessant de gèneres discursius, o de tipus de documents amb una funció comunicativa ben diferenciada, que presenten estructures i fraseologies ben fixades (sentències judicials, citacions, recursos de cassació, lleis, contractes, etc.). Tanmateix, a ulls dels lingüistes, allò que fa més atractiu l'estudi del discurs jurídic és la proximitat al lèxic comú de molts dels seus recursos lèxics. Paraules comunes com *demanda*, *denúncia*, *reglament*, adquireixen en el discurs jurídic un significat i un valor pragmàtic estrictes pels efectes legals que poden tenir. Aquesta proximitat entre discurs general i discurs jurídic és l'explicació més probable de la manca d'estudis descriptius sistemàtics sobre l'àmbit jurídic en terminologia i aquesta mateixa afirmació podria fer-se extensiva als discursos de les ciències humanes i socials en general.

Els fonaments de la TCT (Cabré, 1998: 122-124) defineixen les unitats terminològiques com unitats lèxiques, amb capacitat de referència i que, integrades en el discurs, poden exercir funcions comunicatives diverses. Les unitats terminològiques, en tant que unitats denominativo-conceptuals, inclouen unitats lèxiques de categories diferents (substantius, adjectius, verbs i alguns adverbis), que poden presentar variació de diversa mena. En aquest article ens interessen especialment dos dels principis d'aquesta teoria: d'una banda, el fet de tenir en compte els aspectes de variació a què puguin estar subjectes aquestes unitats i, de l'altra, no deixar de banda aquelles unitats que no tenen una categoria gramatical nominal. Per això ens centrarem en la variació denominativa que podem observar en els textos jurídics, quan per referir-se a una determinada acció, els autors usen verbs diferents.

En treballs anteriors, hem aprofundit en aquests dos aspectes, la variació d'unitats terminològiques (Freixa 2002, 2005 i 2006) i els verbs en els discursos especialitzats (Lorente 2001, 2002 i 2004), però fins ara no ens havíem plantejat d'unir aquests dos aspectes en una sola anàlisi, i començar a omplir aquest buit és la finalitat principal de la línia de recerca que encetem amb aquest article. L'anàlisi de la sinonímia que presenten alguns verbs de l'àmbit jurídic ens ha de permetre, d'una banda, una major comprensió del funcionament dels verbs en els textos especialitzats, i de les unitats terminològiques en general. D'altra

¹ Aquest treball s'inscriu en els projectes de recerca TEXTERM-2 (MEC-BFF2003-2111) i RICOTERM-2 (MEC-HUM2004-056658-01).

banda, aquesta anàlisi ha d'aportar noves perspectives a l'estudi de la variació, fins ara centrada en l'estudi de les unitats nominals.

L'acceptació de la variació dels termes és un dels pilars fonamentals de la TCT. Des d'una perspectiva comunicativa de la terminologia, el concepte deixa de ser considerat aïllat, universal i estable i, en conseqüència, s'entén com un significat subjecte també als paràmetres de variació lingüística. A Freixa (2002) s'analitza els diferents tipus de variació formal que presenten els termes i es proposa una tipologia per acostar-se a l'anàlisi semàntica. Una de les conclusions més rellevants és que, donat que els termes no només denominen (en el sentit d'apuntar a un concepte especialitzat) sinó que també signifiquen (en el sentit que hi apunten d'una manera concreta i significativa), la sinonímia terminològica no presenta grans particularitats respecte de la sinonímia general: la sinonímia absoluta és un fenomen pràcticament inexistent i la sinonímia real s'escapa de la tradicional classificació en graus (absoluta, parcial i aproximativa) perquè, en realitat, reflecteix una gran complexitat de fenòmens semàntics i denominatius.

Els verbs són unitats lèxiques que, tot i la seva capacitat de referència respecte d'accions, processos, estats o canvis d'estat, concreten el seu significat quan són usats en oracions completes dins d'un discurs específic i en una situació comunicativa determinada. Per exemple, el verb *presentar* a l'expressió *presentar uns amics* i a l'expressió *presentar un recurs* mostra aspectes de significat que són comuns, compartits, i d'altres que són diferents en cada expressió. Així, els verbs són considerats unitats predicatives (prediquen sobre d'altres unitats lèxiques) i unitats relacionals (posen en relació sintactosemàntica altres unitats lèxiques de l'oració). Aquest caràcter predicatiu i relacional ens mostra el significat verbal com una entitat oberta, que només es concreta en contextos discursius reals, cosa que posa en dificultats els lingüistes quan intenten redactar definicions de verbs o bé quan intenten classificar verbs dins d'ontologies o jerarquies lèxiques (Lorente 2001: 147). Aquest és un dels principals motius pels quals els autors de diccionaris d'àmbits especialitzats tendeixen a incloure unitats terminològiques de categoria nominal en comptes de verbs (*demanda*, en comptes de *demandar*; *recurs*, en comptes de *recórrer*; *compulsa* en comptes de *compulsar*).

2. Objectius i metodologia

Com hem esmentat més amunt, en aquest article ens proposem d'encetar una línia de recerca que uneixi l'estudi de la variació terminològica i l'estudi de les unitats verbals en el marc de l'anàlisi del discurs jurídic. Pensem que aquesta línia de treball ens ha de permetre, com també hem anunciat a la introducció, una major comprensió del fenomen de la variació i del funcionament dels verbs especialitzats en discurs. Més concretament, voldríem donar resposta a les preguntes següents:

- a) en quins aspectes és diferent la sinonímia dels verbs? quines característiques semàntiques de les unitats verbals són diferents de les característiques semàntiques d'altres unitats, com per exemple les nominals? en quin sentit verbs i noms tenen maneres diferents de significar, i com afecta això les seves possibilitats de variació?
- b) quines pistes d'anàlisi ens pot oferir l'estudi de la variació en els verbs? des d'un punt de vista teòric, com pot contribuir a la definició de la noció de sinonímia i d'equivalència conceptual? des d'un punt de vista metodològic, com pot contribuir al reconeixement de la relació de sinonímia i dels diferents graus de sinonímia?

Conscients que aquests objectius ultrapassen l'abast d'aquest article voldríem, com a mínim, trobar algunes pistes que ens aproximïn a respostes futures, i concretament ens fixarem aquí en les característiques pragmàtiques, semàntiques i sintàctiques que presenten uns grups de variants verbals. Amb aquesta descripció pretenem observar què motiva l'ús de determinades variants sobre d'altres, i al mateix temps establir una metodologia d'anàlisi, que es planteja de la manera que presentem a continuació.

En primer lloc, hem identificat en els diccionaris de referència de l'àmbit jurídic² nombrosos exemples d'unitats verbals que apareixen recollides amb variació: en alguns casos, aquesta variació es considera total (sinònims), i en d'altres, es considera parcial (en aquest cas, un dels sinònims és considerat el terme principal i l'altre -o altres- sinònims complementaris; de vegades, en una nota s'explica la diferència semàntica o d'ús que presenten les diferents unitats consignes). Del total de verbs que els diccionaris presenten com a sinònims, n'hem seleccionat un conjunt aleatori conformat pels següents lemes verbals:

1. *acarar, compulsar i confrontar*
2. *acatar, observar, ajustar-se i atènyer-se*
3. *acollir-se i emparar-se*
4. *acompanyar, adjuntar i annexar*
5. *autenticar i compulsar*
6. *confirmar, ratificar, comprovar i referendar*
7. *contrasignar i referendar*
8. *cursar, evacuar, despatxar, expedir i elevar*
9. *eximir i rellevar*

La primera anàlisi d'aquestes dades ha consistit en l'observació de la seva freqüència d'ús. Per a l'*anàlisi de freqüència* hem comprovat les ocurrencies que presenta cada un dels lemes seleccionats en el següent corpus (les dades obtingudes es poden consultar a l'annex 2):

- Les pàgines web en llengua catalana localitzades a través de Google³
- El *Corpus Textual de la Llengua Catalana*, ubicat en el *Portal de Dades Lingüístiques* de l'Institut d'Estudis Catalans⁴.
- El corpus de llengua catalana de dret del *Corpus Tècnic de l'IULA*⁵.

Els resultats obtinguts han demostrat que es tracta d'unitats verbals d'ús recurrent en textos genèrics no especialitzats, tant en llengua literària com no literària, i que pertanyen també al discurs real del dret.

La resta d'anàlisis s'han fet sobre les ocurrencies d'aquests verbs en els diferents textos de l'àrea de dret del *Corpus Tècnic* de l'IULA. Hem analitzat manualment totes les ocurrencies, quan la freqüència en el corpus era igual o menor de cinquanta, i cinquanta ocurrencies de cada un dels verbs que presenta una freqüència superior. L'anàlisi de les ocurrencies s'ha basat en els paràmetres següents, que hem considerat adequats per als objectius previstos:

- Per a l'*anàlisi pragmàtica (temàtica i textual)* hem observat com es reparteixen les ocurrencies analitzades en els diferents tipus de text especialitzat previstos al *Corpus Tècnic* (teòrics, legals i de la pràctica professional) i en les diferents branques del dret incloses en el *Corpus Tècnic* (dret mercantil, dret civil, dret constitucional, dret penal, dret canònic, dret administratiu, dret laboral, dret financer i tributari, dret internacional públic i teoria del dret).
- Per a l'*anàlisi semàntica* hem contrastat el significat que mostren les ocurrencies reals en textos amb les definicions incloses en un diccionari general de la llengua

² El diccionari que hem pres com a punt de partida ha estat el *Diccionari juridicoadministratiu* i també hem consultat el *Cercaterm*, el *Vocabulari de dret penal i penitenciari*, i el *Diccionari jurídic català* (vegeu la bibliografia). Sovint aquestes obres no coincideixen en el tractament donat als diferents verbs (aquesta informació es pot consultar en l'annex 1: "Tractament dels verbs en els diccionaris de l'àrea").

³ En les consultes fetes a Google hem observat també la freqüència que presenten algunes variants pronominals d'aquests verbs. Cal tenir en compte que en aquestes cerques només accedim a les formes d'infinitiu.

⁴ Com es pot veure en l'annex 2, en l'anàlisi de freqüències dels verbs a CTLIC-IEC hem consignat la freqüència absoluta en el total del corpus, en el subcorpus de llengua literària, en el de llengua no literària i en el de ciències socials. També hem consignat la freqüència relativa en el corpus global i en el subcorpus no literari.

⁵ El *Corpus Tècnic* de l'IULA recull textos especialitzats contemporanis del dret, l'economia, la medicina, la genòmica, el medi ambient i la informàtica en català, castellà, anglès, francès i alemany, seleccionats i classificats per tipus de text i per branques temàtiques dins de cada domini.

(*Diccionari de la Llengua Catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans) i en els diccionaris especialitzats,

- Per a l'*anàlisi sintacticosemàntica* hem revisat el comportament sintagmàtic de cadascuna de les ocurrences extretes del Corpus Tècnic; concretament, el caràcter transitiu o intransitiu, la selecció d'arguments en funció de subjecte o de complement directe, i les combinatòries lèxiques més repetides, entre d'altres aspectes.

3. Anàlisi de les dades i resultats

L'observació dels contextos d'ús de totes les ocurrences dels verbs enumerats més amunt ens ha permès d'aïllar aquells aspectes en què els verbs considerats sinònims presenten semblances o diferències rellevants. Així, aquestes unitats verbals seran més o menys sinònimes segons si presenten un funcionament de freqüència, pragmàtic (temàtica específica i classe textual), semàntic i sintàctic, més o menys semblant.

Amb aquesta anàlisi, doncs, ens allunyem de la idea segons la qual les unitats són sinònimes en funció de la semblança semàntica que presenten, i defensem que la relació de sinonímia es basa també en la intercanviabilitat que les unitats puguin presentar des d'altres punts de vista. Concretament, presentem l'anàlisi de les dades a partir de la intercanviabilitat que presenten en els nivells que acabem d'enumerar: de freqüència, en primer lloc; pragmàtic, en segon lloc; semàntic, en tercer lloc; i sintacticosemàntic, en quart lloc.

3.1 La sinonímia i la intercanviabilitat per freqüència d'ús

Com ja hem comentat més amunt, ens basem en les ocurrences que presenten les diferents formes trobades pel motor de cerca *Google*, en el Corpus Textual de la Llengua Catalana (CTLC) de l'Institut d'Estudis Catalans i en el corpus de dret del *Corpus Tècnic de l'IULA*.

En la taula següent presentem un extracte de la taula completa de freqüències de l'annex 2. En aquesta taula s'hi poden veure els resultats dels verbs dels exemples 1 (*acatar, compulsar, confrontar*), 2 (*acatar, observar, ajustar-se, atènyer-se*), 4 (*acompanyar, adjuntar, annexar*), 5 (*autenticar i compulsar*), 8 (*cursar, evacuar, expedir i elevar*) i 9 (*eximir, rellevar*).

	Google	CTLC-IEC	CT-IULA		Google	CTLC-IEC	CT-IULA
<i>acatar</i>	17.400	271	4	<i>cursar</i>	195.000	334	13
<i>observar</i>	507.000	9.807	211	<i>evacuar</i>	27.700	211	72
<i>ajustar-se</i>	294.000	1.021	50	<i>elevar</i>	147.000	1.846	158
<i>atènyer-se</i>	54.100	368	0	<i>expedir</i>	60.600	232	156
				<i>despatxar</i>	16.100	635	13
<i>acompanyar</i>	292.000	7.527	276	<i>acatar</i>	851	168	3
<i>adjuntar</i>	264.000	183	104	<i>compulsar</i>	640	21	5
<i>annexar</i>	824	21	10	<i>confrontar</i>	21.400	208	23
<i>eximir</i>	15.100	153	25	<i>autenticar</i>	741	12	3
<i>rellevar</i>	898	231	54	<i>compulsar</i>	640	21	5

Si ens fixem en les dades més generalistes, les de *Google*, podem observar que hi ha parelles de suposats sinònims que tenen una freqüència molt semblant, com *acompanyar* i *adjuntar*, mentre que la tercera variant del mateix grup, *annexar*, presenta una freqüència molt menor. Presenten dades semblants *cursar* i *elevar* en front d'*expedir* i *evacuar*; i podríem dir el mateix d'*observar* i *ajustar-se*, en front d'*acatar* i *atènyer-se*.

Si observem ara les dades del CTLC de l'IEC, podem constatar que fins i tot les parelles intercanviables previsible amb les dades de *Google*, no ho són, ja que presenten dades ben disperses. Només cal veure que *acompanyar* presenta molta freqüència respecte d'*adjuntar* i *annexar*, o que *observar* és el més freqüent a molta distància de la resta d'unitats del seu grup, fet que s'explica perquè és segurament el verb més polisèmic.

Les dades de *Google* i l'IEC no són en absolut comparables, però crida l'atenció que els resultats de les nostres consultes presentin una certa homogeneïtat: *confrontar* és el més

freqüent del seu grup en els dos recursos; el grup *autenticar* i *compulsar* presenta resultats semblants; i l'ordre de major a menor freqüència en el grup *acatar*, *observar*, *ajustar* i *atenir-se* també és el mateix. Considerem que aquesta mena d'anàlisi no permet determinar la intercanviabilitat d'unitats, ja que no té en compte aspectes qualitius com les diverses accepcions d'unitats polisèmiques, però sí que ens pot ajudar en la determinació de la no intercanviabilitat: unitats amb molta distància en el nombre de freqüències no poden ser intercanviables. Així no considerarem a priori intercanviables verbs com *elevant* i *expedir*, o com *observar* i *acatar*.

La incorporació de les dades de la tercera columna, la corresponent a la freqüència en el Corpus de dret, sí que ens pot orientar una mica més en la intercanviabilitat per freqüència, ja que les dades estan restringides, en aquest cas, per àmbit temàtic i discursiu. Així, tot i que a Google *eximir* i *rellevar* mostrin una gran distància, les dades semblants del CTLC-IEC i del CT-IULA ens poden plantejar la possible intercanviabilitat d'aquests dos verbs. En canvi *atenir-se*, que té una elevada freqüència al Google i que presenta una freqüència al CTLC-IEC molt semblant a *acatar* del seu grup, no apareix en el Corpus de dret, cosa que posa en dubte la sinonímia proposada pels diccionaris especialitzats. L'alternança dels verbs *acompanyar*, *adjuntar* i *annexar* és també un exemple de verbs no intercanviables: *annexar* presenta només 10 ocurrences al Corpus de dret, 21 al CTLC-IEC (una xifra molt baixa si la comparem amb les 183 ocurrences del verb *adjuntar* i les 7.527 del verb *acompanyar*) i 824 al Google (també molt baixa en comparació amb les 264.000 i 292.000 ocurrences d'*adjuntar* i d'*acompanyar*, respectivament).

3.2 La sinonímia i la intercanviabilitat temàtica i textual

En aquest apartat de l'anàlisi, observem la correlació que hi ha entre l'ús de les respectives variants i determinades branques del dret: dret mercantil, dret civil, dret constitucional, dret penal, dret canònic, dret administratiu, dret laboral, dret financer i tributari, dret internacional públic i teoria del dret, subàrees temàtiques en què s'organitza el Corpus de dret de l'IULA.

També analitzem si determinades variants verbals apareixen de manera restrictiva en un tipus de discurs concret o en tot els tipus de textos inclosos en el corpus. Les classes utilitzades per a aquesta anàlisi han estat les següents: textos teòrics, legals i professionals.

3.2.1 La intercanviabilitat temàtica

a) Casos d'intercanviabilitat temàtica relativa

En observar els percentatges de distribució de les ocurrences entre les deu branques del dret en què s'organitza el corpus, a imatge de l'organització social i acadèmica de la matèria, preveiem que pot haver-hi una intercanviabilitat relativa en aquells casos en què, tot i haver-hi presència d'ocurrences en totes les branques, es dona una alta concentració en una o dues branques.

Així, el verb *eximir* apareix usat bàsicament en les branques del dret mercantil, civil i constitucional (28% en cada branca, amb la qual cosa només queda un 12% repartit en pocs exemples d'altres branques del dret). En canvi, el verb *rellevar* no s'usa en dret mercantil, s'usa bàsicament en dret constitucional (46%) i té uns percentatges d'ús prou elevats en les branques de dret civil (gairebé 13%) i dret administratiu (gairebé 17%). Aquest verb apareix també utilitzat en pocs exemples d'altres branques del dret. Resulta evident, doncs, la preferència de *rellevar* en els contextos de dret constitucional (on també s'usa *eximir*), però malgrat aquesta i les altres diferències que hem assenyalat, considerem que aquests dos verbs són intercanviables en un percentatge molt elevat i presenten molt poques exclusions temàtiques.

Un altre cas d'intercanviabilitat temàtica relativa és el grup de verbs {*cursar*, *despatxar*, *elevant*, *evacuar*, *expedir*}, amb presència a totes o a la majoria de branques, però amb pics de concentració en alguna branca en concret (*cursar* té el 46,15 % a dret laboral; *despatxar* té el 69,23 % a dret civil; *evacuar* té un 48 % a penal i un 34% a constitucional; i *expedir*, un 58 % a civil). Aquestes tendències clarament marcades en la

distribució temàtica haurien de ser corroborades, i explicades, a partir de les dades de les anàlisis semàntica i sintàctica.

b) Casos d'intercanviabilitat temàtica negativa

En aquest cas, la intercanviabilitat temàtica va molt lligada a la intercanviabilitat per freqüència: el verb *annexar* no es pot considerar intercanviable temàticament amb els altres dos perquè té un comportament molt particular. *Annexar* només presenta 10 ocurrències en el Corpus Tècnic: set a dret civil, una a dret constitucional, una a dret laboral i una a dret financer i tributari. En canvi, com es pot veure a la taula, la productivitat d'*acompanyar* a la branca del dret civil és baixíssima (2%) i la d'*adjuntar* és molt més elevada que la d'*acompanyar* però molt més baixa que la d'*annexar*.

	<i>acompanyar</i>	<i>adjuntar</i>	<i>annexar</i>
Dret mercantil	0%	2%	0%
Dret civil	2%	48%	70%
Dret constitucional	12%	14%	10%
Dret penal	54%	4%	0%
Dret canònic	2%	0%	0%
Dret administratiu	8%	6%	0%
Dret laboral	18%	16%	10%
Dret financer i tributari	0%	2%	10%
Dret internacional públic	0%	0%	0%
Teoria del dret	4%	8%	0%

Si observem la taula amb atenció, descobrim encara altres divergències rellevants (i també algunes coincidències): per exemple, *acompanyar* s'utilitza bàsicament en dret penal i, en canvi, *adjuntar* presenta un ús baixíssim en aquesta branca.

Un altre dels casos d'intercanviabilitat negativa, tot i les reserves pel nombre reduït d'ocurrències que presenten, són els verbs *acarar*, *compulsar* i *confrontar*, ja que aquest darrer no té cap presència a dret penal, mentre que les ocurrències d'*acarar* es distribueixen 2 a 1 entre penal i civil i el 100% de les formes de *compulsar* estan vinculades a dret penal en el nostre corpus.

c) Casos d'intercanviabilitat temàtica positiva

En la taula següent podem veure com es reparteixen temàticament les ocurrències dels verbs *observar* i *ajustar-se* en les deu branques del dret previstes en el Corpus Tècnic de l'IULA. Les columnes relatives als altres verbs del mateix grup denominatiu han estat eliminades: en el cas d'*atenir-se* perquè no apareixen ocurrències d'aquest verb en el Corpus de dret, i en el cas d'*acatar-se* perquè només en presenta quatre (tres ocurrències a dret constitucional i una a dret administratiu).

	<i>observar</i>	<i>ajustar-se</i>
Dret mercantil	8.06%	2%
Dret civil	17.54%	14%
Dret constitucional	22.27%	23%
Dret penal	9%	8%
Dret canònic	2.37%	0%
Dret administratiu	13.74%	18%
Dret laboral	9.95%	10%
Dret financer i tributari	10.90%	12%
Dret internacional públic	0.95%	2%
Teoria del dret	5.21%	0%

La primera semblança que presenten aquests dos verbs quant a la seva intercanviabilitat temàtica és que tots dos són presents en totes o gairebé totes les branques del dret. D'altra banda, cap dels dos verbs presenta una preferència temàtica remarcable: tots dos tenen el percentatge més elevat en el dret constitucional, però ni en aquest cas

arriben al 25%. Una anàlisi detallada ens deixa veure que els resultats són força coincidents en gairebé totes les branques del dret.

3.2.2 La intercanviabilitat textual

a) Casos d'intercanviabilitat textual positiva

Alguns dels grups verbals que hem analitzat presenten dades massa limitades per poder establir si la seva intercanviabilitat està condicionada pel tipus de text. Encara que les ocurrencies de *compulsar* apareguin totes en textos legals, mentre que les ocurrencies d'*autenticar* es reparteixen en un 66,67 % en textos teòrics i un 33,33 % en textos legals, el fet de disposar en el corpus només de 4 i 3 ocurrencies respectivament no permet treure conclusions determinants. El mateix passa amb la parella *referendar* (3 ocurrencies, totes en textos legals) i *contrasignar* (2 ocurrencies, totes en textos teòrics).

En canvi, el grup de verbs {*cursar*, *despatxar*, *elevant*, *evacuar* i *expedir*} distribueixen les seves ocurrencies entre tots els tipus de textos, tot i que hi ha una clara preferència en el cas d'*evacuar* pels textos professionals (90% de les ocurrencies). Fora del cas d'*evacuar*, amb una distribució més irregular, o del cas d'*elevant*, que presenta una distribució inversa, sembla que els percentatges ens permeten preveure la intercanviabilitat de *cursar*, *despatxar* i *expedir*, a manca d'altres dades de confirmació, com podem veure en la taula següent.

	<i>cursar</i>	<i>despatxar</i>	<i>elevant</i>	<i>evacuar</i>	<i>expedir</i>
Textos teòrics	30,77 %	23,08 %	46 %	2 %	14 %
Textos legals	15,38 %	7,69 %	30 %	8 %	36 %
Textos professionals	53,85 %	69,23 %	24 %	90 %	50 %

Els resultats del grup {*comprovar*, *confirmar* i *ratificar*} són similars, de manera que en textos teòrics semblen clarament intercanviables, tot i que per als textos legals es prefereix l'ús de *ratificar* i per als textos professionals, el de *confirmar*.

	<i>comprovar</i>	<i>confirmar</i>	<i>ratificar</i>
Textos teòrics	64 %	50 %	50 %
Textos legals	26 %	6 %	40 %
Textos professionals	10 %	44 %	10 %

b) Casos d'intercanviabilitat textual negativa

Al costat de grups de verbs que presenten una distribució textual més o menys regular, també trobem alguns casos en què els verbs no apareixen mai en determinats tipus de textos. Així tenim que el grup {*acarar*, *compulsar* i *confrontar*} es distribueix irregularment en les classes discursives: mentre que *compulsar* només apareix en textos legals, *confrontar* apareix bàsicament en textos teòrics i mai en professionals, i *acarar* es reparteix, amb una proporció de 2 a 1, en textos legals i professionals, però no té cap ocurrencia en textos teòrics.

	<i>acarar</i>	<i>compulsar</i>	<i>confrontar</i>
Textos teòrics	0	0	91,30 %
Textos legals	66,67%	100 %	8,70 %
Textos professionals	33,33%	0	0

Aquestes dades ens permeten afirmar que en textos de teoria del dret *confrontar* no es pot intercanviar amb *acarar* i *compulsar*, i que en textos professionals *acarar* tampoc no és intercanviable per cap dels altres dos.

Totes les dades sobre la intercanviabilitat per freqüència, per temàtica o per tipus de text s'han de prendre de manera cautelosa. Els corpus no són mai exhaustius, són mostres seleccionades i parcials del discurs jurídic o de la llengua general. A més, convé

reforçar l'anàlisi de la possible sinonímia amb dades semàntiques i sintàctiques, per comprovar si algunes de les tendències detectades en els apartats anteriors estan també condicionades pel context més immediat (cotext).

3.3 La sinonímia i la intercanviabilitat semàntica

En aquest apartat de l'anàlisi ens hem fixat en la correlació establerta entre les accepcions que per a cada verb són representades en els diccionaris i els significats que ens aporten cada una de les ocurrències analitzades⁶.

Les definicions lexicogràfiques ens aporten molta informació per poder observar si la proposta de sinonímia dels diccionaris especialitzats es correspon amb una sinonímia total (intercanviabilitat completa) o amb una sinonímia parcial (intercanviabilitat condicionada pel context immediat o cotext).

El *Diccionari de la Llengua Catalana* (DIEC) ens ofereix 2 accepcions⁷ del verb *cursar* (donar curs a una sol·licitud; assistir a un curs), 4 accepcions de *despatxar*, 3 d'*evacuar*, 2 d'*expedir* i més de 5 per a *elevant*. L'única accepció marcada explícitament amb la marca temàtica de "jurídic" es correspon amb la segona accepció d'*evacuar* (despatxar, enllestir, complir un tràmit), segurament per la distància semàntica entre aquesta i la resta d'accepcions del mateix lema verbal. Vegem a continuació el detall de les definicions de les accepcions que suposadament poden donar suport a la proposta de sinonímia:

	Acc.	Marca tem.	
<i>cursar</i>	1	--	Donar curs (a una sol·licitud, una instància, un expedient, etc.).
<i>despatxar</i>	2	--	Acabar un afer. Expedir.
<i>elevant</i>	3	--	Adreçar (un escrit oficial) a una autoritat, a una persona de categoria o a càrrec superior, etc.
<i>evacuar</i>	2	En jur.,	Despatxar, enllestir, complir un tràmit.
<i>expedir</i>	1	--	Trametre (alguna cosa, esp. mercaderies) a una destinació; despatxar (un document oficial, una butlla, un privilegi, etc.). Donar curs a les causes o afers. Donar o publicar un acte o decret.

Les definicions de caràcter sinonímic ens permeten confirmar la proposta d'intercanviabilitat semàntica, com podem veure en les parelles *cursar-expedir*, *despatxar-expedir*, *evacuar-despatxar*. Però les definicions per comprensió (descomposició del significat a partir d'un descriptor genèric i d'una sèrie de trets específics) ens mostren com *expedir* o *cursar* presenten un significat d'abast més ampli, i per tant més vague, que *elevant*, que només preveu que es cursi una mena de document (sol·licitud) i precisament a una autoritat o a un càrrec més alt. Això implica que *elevant* només podria ser intercanviable semànticament amb els altres verbs del grup, quan aquests responguessin a les restriccions que contempla *elevant* (tipus de document expedit i destinatari de rang superior). La revisió manual de les ocurrències del corpus d'*elevant* confirmen aquestes restriccions semàntiques. Per altra banda, l'observació dels exemples de *cursar* i *despatxar* ens mostren que la polisèmia d'aquests verbs es manté també en textos jurídics. La presència tan alta de *cursar* en textos de dret laboral també ve provocada perquè no només s'inclouen ocurrències de l'accepció de *cursar* amb significat d'*expedir*, sinó també les de *cursar* amb significat d'assistir a un curs de formació. I la concentració de *despatxar* en dret civil s'explicaria perquè el dret civil inclou documentació sobre comerç marítim, amb l'expressió abundant de "despatxar un vaixell".

⁶ Cal fer notar que l'anàlisi qualitativa manual de les ocurrències s'ha limitat a un màxim de 50 exemples, quan el nombre d'ocurrències del verb era superior.

⁷ Al DIEC accepcions separades per doble barra.

Les definicions del DIEC ens aclareixen també que la parella *autenticar* i *compulsar* presenten sinonímia parcial, per tal com *autenticar* (i la seva variant morfològica *autenticar*) té un significat més general i, en canvi, *compulsar* només pot aplicar-se a l'autenticació de la còpia d'un document. Les dades del corpus també confirmen la restricció semàntica de *compulsar* en front d'*autenticar*.

3.4 La sinonímia i la intercanviabilitat sintacticosemàntica

Encara que la limitació de la intercanviabilitat semàntica ja es pot observar en el contrast entre les definicions del diccionari i els exemples d'ús del corpus, hem volgut tancar la nostra anàlisi revisant les ocurrences del corpus en els aspectes següents:

- Restriccions morfològiques (formes usades)
- Ús transitiu o intransitiu del verb
- Ús pronominal o no pronominal
- Selecció lexicosemàntica d'arguments o combinatòria lèxica predominant

Algunes d'aquestes qüestions permeten ratificar les dades semàntiques anteriors i altres ens aporten elements per ser encara més cautelosos amb les anàlisis d'intercanviabilitat basades només en dades quantitatives. Però en general ens permeten completar l'anàlisi sobre la variació d'aquests verbs, afinar les propostes de sinonímia verbal en el discurs jurídic i, en treballs futurs, fixar elements metodològics que regulin la representació de la variació en els diccionaris de dret.

Comencem pel primer aspecte, menor, sobre la restricció de formes usades. La consulta de les ocurrences ens ensenya que caldrà ampliar la consulta de dades textuais amb altres corpus en els casos de verbs com *compulsar* i *autenticar*, per tal de poder comprovar el comportament sintàctic de manera més completa. En el corpus de dret de l'IULA, les ocurrences de *compulsar* i d'*autenticar* són totes d'infinitiu en construccions de passiva o bé de participi de passat en funció adjectiva. En el cas de *confrontar*, de les 23 ocurrences presents en el corpus (i recordem que el 82,61 % en dret constitucional), 18 corresponen a l'abreviatura Cf., de remissió interna entre parts de documents o bé de referència bibliogràfica: cf. *Secció 4 del capítol IV; Cf. Sobre aquest punt Pau Salvador, "Publicació de les lleis"*. Les formes del verb *confrontar* personals i no personals queden reduïdes a 5 exemples, tots ells relacionats amb dret mercantil i civil.

Sobre el comportament sintàctic dels verbs proposats com a sinònims, hem consignat si els diccionaris els presentaven com a verbs transitius, verbs intransitius o ambdós alhora, i hem contrastat aquestes dades amb el funcionament real de les ocurrences del corpus textual. Per il·lustrar aquesta qüestió ens referim al grup de verbs {*acarar*, *compulsar* i *confrontar*}. El DIEC els representa, mitjançant la marca de categoria gramatical, com a verbs transitius, en el cas d'*acarar* i de *compulsar*, i simplement com a verb, en el cas de *confrontar*. Tot i que les ocurrences de formes personals són reduïdes, ens aporten dades interessants sobre les tendències de comportament sintàctic. Vegem-les a continuació:

<d00167>: mútuament els qui s' ## acaren ## , així com d l que

<d00167>: els qui s' han ## acarat ## i la signen amb el

<d00168>: a les actuacions per mitjà de còpia ## acarada ## , amb devolució de

<d00018>: a fi d' assenyalar la part de l document que s' hagi de ## compulsar ## , si no en calgués la totalitat , i per a presenciar - ne el confrontament .</s>

<d00018>: <s>A més , en l' escrit , s' hi expressaran les diligències de la causa que hauran de ser ## compulsades ## per a comprovar la injustícia de la sentència , auto o provisió que doni lloc a l' avantjudici .</s>

<d00020>: <s>Els propietaris ## confrontats ## poden acordar d' establir la mitgeria i construir la paret mitgera <d00020>: <s>1. Ningú no pot tenir vistes ni llums sobre el predi veí ni obrir cap finestra o construir cap voladís ni , tampoc , en la paret pròpia que ## confronti ## amb la de l veí ,

<d00024>: <s>La lliure circulació de l títol a l portador explica l' article 546 de l Codi de comerç , que concedeix a l tenidor de l títol " dret de ## confrontar ## - lo amb les seves matrius sempre que ho cregui convenient " .</s>

<d00070>: la limitació es mostra d' una manera més evident , perquè només es ## confronten ## la pretensió de l' Administració Local i el poder decisor de l' Administració autonòmica .</s>

Fixem-nos que els dos primers exemples d'*acarar* ens mostren una tendència cap a l'ús de la forma pronominal recíproca amb subjecte en plural (els qui s'acaren), mentre que els exemples de *compulsar* corresponen amb perífrasis d'obligació en veu passiva (la part del document que s'ha de compulsar o que ha de ser compulsada). En canvi, *confrontar* presenta una variació més gran: una forma intransitiva (paret confronta amb paret), una forma transitiva amb un segon complement (tenidor confronta títol amb matriu) i una forma pronominal recíproca (la pretensió de l'administració local i el poder decisor de l'administració autonòmica es confronten).

Aquests resultats ens mostren com, encara que dos lemes siguin intercanviables per freqüència, per temàtica, per tipus textual i fins i tot des del punt de vista de l'abast del significat, la intercanviabilitat pot estar condicionada per la selecció d'arguments que fan les funcions de subjecte i objecte, per l'ús de formes passives o impersonals, i en últim terme per la selecció lèxica dels arguments. Per exemple, els documents es poden acarar o confrontar, però els veïns confrontats no són persones que s'acaren, i les parets poden confrontar, però ni es confronten ni s'acaren.

Per completar aquesta idea de la selecció lèxica, com a darrera prova d'intercanviabilitat de possibles sinònims, prenem el cas del grup de verbs {*comprovar*, *confirmar* i *ratificar*⁸}. Ens fixarem només en la selecció lèxica aplicada pels emissors o redactors dels documents del corpus a l'argument⁹ que exerceix la funció d'objecte directe en verbs transitius o de subjecte en construccions passives o mitjanes.

<i>comprovar</i>	<i>confirmar</i>	<i>ratificar</i>
(x,y) Agent, Tema	(x,y) Agent o Causa, Tema	(x,y) Agent, Tema
Tema: Un pressupost La comptabilitat Informació El compliment normatiu La personalitat L'autenticitat L'acompliment de deures El delictes Els danys Etc.	Tema: La resolució La sentència L'adjudicació La interlocutòria	Tema: Un conveni Un acord Un tractat Els candidats Un comunicat La doctrina Una opinió La convocatòria Una partició de propietats La reforma de les Corts Presó Una acta Una adjudicació Una iniciativa Una petició de divorci

Veiem en les dades del quadre anterior que, per la selecció lèxica, *comprovar* té un ús més general, ja que escull objectes directes que representen tota mena d'informacions, i que, en contrast, *confirmar* i *ratificar* prefereixen lèxic referit a actes i a documents jurídics. Això ens fa pensar que segurament només per al significat més vague, d'abast més ampli, els tres verbs podran ser intercanviables, mentre que per alguns casos concrets i restrictius la intercanviabilitat no serà possible (un tractat es ratifica, no es comprova ni es confirma).

Aquesta mena d'anàlisi ens permet observar també com es correlacionen els elements sintàctics i els semàntics, per tal de dotar un determinat verb d'una connotació

⁸ No hem inclòs el verb *referendar* en l'anàlisi del contingut lèxic de l'argument intern d'aquest grup de verbs, per tal com les úniques tres ocurrences del corpus no ens permeten fer afirmacions sobre la selecció lèxica d'aquest verb.

⁹ Que té el paper semàntic de TEMA, objecte prototípic.

més estricta, referida al valor jurídic de l'acció que representa aquest verb. El cas de *ratificar* és simptomàtic en aquest sentit. No només el lèxic que ocupa posicions d'objecte directe (o de subjecte en les passives) presenta restriccions clares, sinó també el lèxic que funciona de subjecte actiu: els qui ratifiquen són autoritats (el Senat, el Congrés, el Registre Civil, el jutge, la Sala de revisió) o les parts implicades en un acte jurídic (els hereus, els signataris, les parts, el denunciant, el testimoni). L'estructura sintàctica presenta també variacions que consoliden el valor especialitzat del verb *ratificar*: al costat de l'estructura subjecte-verb-objecte (agent-predicat-tema), trobem estructures del tipus subjecte-verb pron.-complement de regim (agent-predicat-tema) del tipus *els signataris es ratifiquen en l'escrit* o *el denunciant es ratifica sobre la veracitat dels fets*, alternatives sintàctiques no possibles en els altres dos verbs del grup.

4. Conclusions

Amb aquest estudi preliminar, que enceta la línia de recerca sobre variació verbal en àmbits especialitzats, i concretament en el discurs jurídic, podem apuntar ja algunes conclusions que avalen les possibilitats de la línia de recerca i ens orienten cap a les característiques de la variació dels verbs en dret:

1. La variació de verbs en la llengua comuna (polisèmia i relacions de sinonímia) és present també en el discurs especialitzat.
2. La variació lèxica en el discurs especialitzat no es redueix, com es desprèn de la bibliografia tradicional, a casos escassos de sinonímia absoluta, sinó que trobem sinonímia parcial de diversa mena.
3. La sinonímia parcial pot estar restringida o condicionada per elements de freqüència, temàtics (branques d'una matèria), textuals (tipus de textos), semàntics (accepcions d'unitats polisèmiques), sintàctics (estructures sintagmàtiques, tipus de construccions verbals) i sintacticosemàntics (combinatòria lèxica, selecció d'arguments).
4. Ni la freqüència, ni la temàtica, ni la classe textual no es mostren individualment com a paràmetres determinant per predir la intercanviabilitat, però ens aporten dades orientatives per a l'anàlisi.
5. La combinació de tots els paràmetres quantitius i qualitius en l'anàlisi dels verbs especialitzats ens permeten demostrar, sobretot, la no intercanviabilitat de lemes aparentment sinònims en alguns contextos.
6. Per assegurar la intercanviabilitat en un determinat context, s'han de donar les condicions de freqüència similar, mateixa temàtica, mateix tipus de text, mateixa accepció i alternances sintacticosemàntiques homologables.

Bibliografia

- CABRÉ, M. T. (1999): *La terminología: representación y comunicación. Elementos para una teoría de base comunicativa y otros artículos*. Barcelona, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra.
- COL·LEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA (1986): *Diccionari jurídic català*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.
- ESCOLANO LÓPEZ, R; TAULES VALCÁRCEL, P. (2004): *Diccionari juridicoadministratiu*. 1a ed., 2a reimpr. Alacant, Universitat d'Alacant, (Joan Fuster. Diccionaris; 2)
- FREIXA, J. (2002): *La variació terminològica*. Barcelona, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra, 2003, Sèrie Tesis, 3 [CD-ROM]
- , J. (2005): «Variación terminológica: ¿por qué y para qué?» dins *Meta, Journal des traducteurs*, 50 (4).
- , J. (2005): «La variació denominativa a través de la variació vertical» dins M. T. Cabré i C. Bach (ed.). *Coneixement, llenguatge i discurs especialitzat*. Barcelona, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra i Documenta Universitària (Sèrie Materials), 2005, p. 113-131.
- , J. (2006) «Causes of denominative variation causes in terminology: A typology proposal» dins *Terminology* 12 (1) John Benjamins Publishing Company, p. 51-77.

- GENERALITAT DE CATALUNYA, TERMCAT (2000): *Vocabulari de dret penal i penitenciari*. Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia.
- LORENTE, M. (2001): «Tipología verbal y textos especializados» dins González Pereira, M.; Souto Gómez, M. (eds.) *Cuestiones conceptuales y metodológicas de la lingüística*. Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, Servicio de Publicacións, Colección Lucus Lingua, 10, p. 143-153.
- , M. (2002): «Verbos y discurso especializado» dins *Estudios de Lingüística Española*, 16. <<http://elies.rediris.es>> [Consulta: 14 de juliol de 2006]
- , M. (2004a): «Construcciones verbales en el discurso de la genómica. Tipología verbal y discurso científico» dins *Studia Romanica Posnaniensia*, vol. XXXX1 (2004), p.353-359.
- , M. (2004b): «Semántica de las unidades verbales en el discurso especializado sobre genoma humano» dins González Pereira, M. (ed.): *Actas del VI Congreso de Lingüística General*. Madrid: Arco Libros (en premsa).
- TERMCAT, Centre de Terminologia [en línia]: *Cercaterm, servei de consultes en línia*. Barcelona: TERMCAT. http://www.termcat.cat/scripts/rwisapi.dll/@Termcat_dev.env [Consulta: 14 de juliol de 2006].

Annex 1: Tractament dels verbs en els diccionaris de l'àrea

En aquest annex oferim la informació sobre els verbs analitzats que hem pogut recollir en els diccionaris especialitzats de l'àrea del dret. Per a cada grup de verbs oferim, en primer lloc, un quadre amb la informació que dona el DJA i, després, un resum de la informació continguda a les altres obres, si hi consten aquests verbs. Les sigles corresponen als diccionaris següents (tots referenciats a la bibliografia): DJA: *Diccionari juridicoadministratiu*, VDPP: *Vocabulari de dret penal i penitenciari*, DJC: *Diccionari jurídic català*, CT: *Cercaterm*.

1. acarar, compulsar i confrontar

	definició	castellà	anglès
<i>acarar</i>	Posar en comparació dos o més documents per establir-ne l'original.	cotejar, confrontar	collate
SIN <i>compulsar</i>	[Nota: En l'àmbit administratiu (universitari) hom empra aquest terme quan fa referència a l'acte d'autenticar].	compulsar	attest copy
SIN <i>confrontar</i>		cotejar	compare

Segons el Cercaterm, *acarar* (de l'àrea de dret penal processal) és "declarar dues o més persones en el procés penal, alhora i en presència mútua, per tal d'aclarir entre elles les contradiccions de declaracions anteriors". *Confrontar* i *encarar* són sinònims complementaris, però *compulsar* només apareix com a terme de l'àrea de bibliografia ("comparar dos documents per tal d'identificar el text més antic que ha estat la base de les còpies o els exemplars posteriors").

VDPP considera *confrontar* i *encarar* sinònims complementaris d'*acarar*.

DJC: no recull *acarar* en aquest sentit, *compulsar* és "treure compulsu" (sense sinònims) i *confrontar* és "acarar, efectuar una confrontació".

2. acatar, observar, ajustar-se i atènyer-se

<i>acatar</i>	Respectar i complir una llei o una disposició legal.	acatar	observe
SIN <i>observar</i>		observar	observe, respect
SCP <i>ajustar-se</i>		ajustarse	adjust
SCP <i>atènyer-se</i>	No separar-se en les accions d'allò establert.	atenerse	comply with

Segons el Cercaterm, *acatar* (de l'àrea de dret administració pública) és "respectar i complir una llei o una disposició de l'autoritat". Els altres verbs no hi són (hi ha *ajustar*, de dret mercantil, però no *ajustar-se*). A VDPP no hi apareixen i al DJC només hi ha *acarar* (sense sinònims) amb la mateixa definició que al DJA.

3. acollir-se i emparar-se

<i>acollir-se</i>		acogerse	avail oneself on exercise one's right to
SIN <i>emparar-se</i>	Valer-se de la protecció d'algú o alguna cosa.	ampararse	under the protection of

Emparar (però no *emparar-se*) surt al Cercaterm sense definició i sense sinònims. *Acollir-se* no hi apareix. Aquests verbs no estan recollits ni al VDPP ni al DJC.

4. acompanyar, adjuntar i annexar

<i>acompanyar</i>		acompañar	enclose
	Fer que una persona o una cosa estiga o vaja	adjuntar	attach, enclose

<i>SIN adjuntar</i>	junta amb una altra.		
<i>SCP annexar</i>	Adjuntar alguna cosa a una altra de manera que aquella depenga d'aquesta, li serveix de complement. [Nota: Observeu la diferència de matís que existeix entre annexar i els sin.comp.. En la primera hi ha una relació de dependència entre l'objecte principal i l'annex.]	annexar	attach annex

No apareixen en les obres consultades.

5. autenticar i compulsar

autenticar	Donar fe de l'autenticitat d'un document o d'una firma, per mitjà de la intervenció d'un notari o funcionari públic.	autenticar, autenticar	authenticate
<i>SCP compulsar</i>	[Compulsar té dos sentits: en el primer no presenta sinònims i es defineix com (Comprovar –un text adoptat- amb el de l'original o d'altres edicions o còpies per verificar-ne l'autenticitat). En el segon sentit, té la nota " En l'àmbit administratiu (sobretot universitari) hom emprava aquest terme quan fa referència a l'acte d'autenticar." i el fan sinònim d'acarar i confrontar.]		

Troblem *autenticar* al Cercaterm amb aquesta mateixa definició i sense sinònims. *Compulsar* només apareix com a terme de l'àrea de bibliografia ("comparar dos documents per tal d'identificar el text més antic que ha estat la base de les còpies o els exemplars posteriors"). Al VDPP *autenticar* és sinònim complementari d'*autenticar* i al DJC no hi apareixen.

6. confirmar, ratificar, comprovar i referendar

confirmar	Donar nova o definitiva seguretat de la certesa d'un document o acte anterior.	confirmar	confirm
<i>SIN ratificar</i>		ratificar	ratify
<i>SCP comprovar</i>	Confirmar alguna cosa, verificant-la per mitjà d'una demostració, d'un examen, d'una confrontació.	comprobar	check
<i>SCP referendar</i>	[Referendar només té una entrada, però és sinònim de contrasignar i no pas de confirmar, ratificar o comprovar.]		

Al Cercaterm apareix *ratificar* de l'àrea de dret processal penal (sense definició i sense sinònims) i *confirmar* (administració pública) sense sinònims que vol dir "confirmar, l'òrgan competent, una resolució judicial emesa per una instància inferior com a conseqüència d'un recurs de queixa". Al VDPP *ratificar* no té sinònims, i al DJC no hi apareixen.

7. contrasignar i referendar

contrasignar	Signar (un document) en addició a la signatura d'un altre per tal de testimoniar-ne l'autenticitat.	contrafirmar	countersign
<i>SCP referendar</i>	Legalitzar un document amb la signatura d'una persona autoritzada que es posa després de la signatura d'un superior.	referendar	authenticate

No apareixen a les obres consultades.

8. cursar, evacuar, despatxar, expedir i elevar

cursar	Donar curs a una sol·licitud, una instància, un expedient, etc. trametent-los a l'autoritat corresponent.	cursar	pass on, dispatch
SIN evacuar		evacuar	evacuate
SIN despatxar	[Despatxar té una única entrada i no la fan sin. de cursar. Té un altre sentit .]		
SCP expedir	Donar curs a les causes o afers.	expedir	issue
SCP elevar	Adreçar un escrit oficial a una autoritat, a una persona de categoria o de càrrec superior.	elevar	refer to a higher

Al Cercaterm apareixen *evacuar* (protecció civil) i *elevar* (dret processal penal), sense definició ni sinònims. Al VDPP documentem sense remissions els verbs *evacuar*, *despatxar* i *elevar*. I al DJC no hi apareixen.

9. eximir i rellevar

eximir	Rellevar algú d'una obligació, d'una càrrega.	eximir	discharge from a duty, discharge from an obligation
SCP rellevar	Alliberar algú d'una obligació, d'un servei, posant algú altre o posant-se un mateix en lloc seu.	relevar	relieve

Al Cercaterm hi ha recollit un sentit diferent de *rellevar* (policia) i d'*eximir* (dret penal): "Alliberar una persona de la seva responsabilitat criminal en un delicte o falta". No els documentem a les altres obres consultades.

Annex 2: Taules amb totes les freqüències

LEXTRA Verbs	Google		Google lema pron	DIEC IEC Corpus				Frel global	Frel no lit	
	SIN	pàg. Cat		Cat.	FA	FA lit	FA nolit			FA Csoc
acarar	1	851		vt	168	88	80	16	0,00033	0,00016
compulsar	1	640		vt	21	6	15	5	0,00004	0,00003
confrontar	1	21400		v	208	53	155	42	0,00041	0,00030
autenticar	2	741		vt	12	0	12	4	0,00002	0,00002
compulsar	2	640		vt	21	6	15	5	0,00004	0,00003
confirmar	3	434000		vtp	2607	606	2001	328	0,00509	0,00390
ratificar	3	106000		vt	203	48	155	62	0,00059	0,00049
comprovar	3	620000		vt	2836	694	2142	287	0,00553	0,00418
referendar	3	236		v	20	4	16	8	0,00004	0,00003
refrendar		401			0					
contrasignar	4	36		vt	1	0	1	1	0,00001	0,00001
referendar	4	236		v	20	4	16	8	0,00004	0,00003
contrasigna		55			0					
cursar	5	195000		vt	334	83	251	54	0,00065	0,00049
evacuar	5	27700		vt	211	61	150	26	0,00041	0,00029
elevar	5	147000		vtp	1846	546	1300	248	0,00360	0,00254
despatxar	5	16100		vt	635	388	247	28	0,00124	0,00048
expedir	5	60600		vt	232	36	196	39	0,00045	0,00038
acatar	6	17400		vt	271	161	110	34	0,00053	0,00021
observar	6	507000		vt	9807	2810	6997	1085	0,01913	0,01365
ajustar-se	6	294000	80200	v	1021	339	682	158	0,00199	0,00133
atenir-se	6	54100	45400	vp	368	91	277	60	0,00072	0,00054
acollir-se	7	383000	88600	vtp	1912	815	1097	222	0,00373	0,00214
emparar-se	7	15800	520	vtp	1261	734	527	142	0,00246	0,00103
acompanyar	8	292000		vt	7527	4293	3234	505	0,01469	0,00631
adjuntar	8	264000		vt	183	7	176	59	0,00036	0,00034
annexar	8	824		vt	21	3	18	8	0,00040	0,00040
eximir	9	15100		vtp	153	44	109	30	0,00030	0,00021
rellevar	9	898		vt	231	136	95	22	0,00045	0,00019

Taula de freqüències de pàgines en català de Google i del CTLC de l'IEC.

LEXTRA	SINONÍMIA VERBAL DISCURS												
	JURÍDIC CATALÀ			Distribució per subtemes de les									
	Absolut			ocurrències analitzades									
CT IULA	SIN	Dret	Anàlisi	Mercantil	Civil	Const ituc	Penal	Canònic	Admi nist	Laboral	Finan cer	Teori a dret	Int. Públic
acarar	1	3	3		33,33	66,67							100,00
compulsar	1	5	5			100,00							100,00
confrontar	1	23	23	8,70	8,70	82,61							100,01
autenticar	2	3	3		66,67			33,33					100,00
compulsar	2	5	5			100,00							100,00
confirmar	3	147	50	4,00	16,00	42,00	20,00		8,00	2,00	6,00	2,00	100,00
ratificar	3	142	50	20,00	20,00	16,00	14,00	2,00	10,00			14,00	4,00
comprovar	3	128	50	2,00	20,00	34,00	8,00		10,00	2,00	22,00	2,00	100,00
referendar	3	3	3			100,00							100,00
referendar	3	0				0							0
contrasignar	4	2	2			50,00					50,00		100,00
referendar	4	3	3			100,00							100,00
referendar	4	0				0							0
cursar	5	13	13		7,69	15,38	7,69		15,38	46,15		7,69	99,98
evacuar	5	72	50		12,00	34,00	48,00		6,00				100,00
elevant	5	158	50	2,00	8,00	22,00	10,00		28,00	8,00	12,00	8,00	98,00
despatxar	5	13	13	7,69	69,23	7,69				7,69		7,69	99,99
expedir	5	156	50	6,00	58,00	8,00	18,00		2,00	2,00	2,00	4,00	100,00
acatar	6	4	4			75,00			25,00				100,00
observar	6	211	50	8,00	18,00	18,00	4,00		20,00	14,00	10,00	8,00	100,00
ajustar	6	246	50	0,00	26,00	24,00	4,00		26,00	10,00	8,00	2,00	100,00
atenir-se	6	0											0
acollir	7	87	50	8	28	16,00			32,00	14		2	100,00
emparar	7	58	50	6,90	13,79	41,38	1,72	3,45	18,97	3,45	3,45	5,17	1,72
acompanyar	8	276	50		2	12	54	2	8	18		4	100,00

adjuntar	8	104	50	2	48	14	4	6	16	2	8	100,00
annexar	8	10	10		70	10			10	10		100,00
eximir	9	25	25	28	28	28	4	4	4	4		100,00
rellevar	9	54	50	8	10	50	2	18		4	4	100,00

Taula de freqüències en el Corpus Tècnic de l'IULA, i distribució per subàmbit temàtic.

LEXTRA	SINONÍMIA VERBAL DISCURS JURÍDIC CATALÀ				
CT IULA	Distribució per tipus de textos de les ocurrences analitzades				
Verbs	SIN	teòrics	legals	prof	Total
acabar	1		66,67	33,33	100,00
compulsar	1		100,00		100,00
confrontar	1	91,30	8,70		100,00
autenticar	2	66,67	33,33		100,00
compulsar	2		100,00		100,00
confirmar	3	50,00	6,00	44,00	100,00
ratificar	3	50,00	40,00	10,00	100,00
comprovar	3	64,00	26,00	10,00	100,00
referendar	3		100,00		100,00
contrasignar	4	100,00			100,00
referendar	4		100,00		100,00
cursar	5	30,77	15,38	53,85	100,00
evacuar	5	2,00	8,00	90,00	100,00
elevant	5	46,00	30,00	24,00	100,00
despatxar	5	23,08	7,69	69,23	100,00
expedir	5	14,00	36,00	50,00	100,00
acatar	6	50,00	25,00	25,00	100,00
observar	6	68,00	16,00	16,00	100,00
ajustar-se	6	42,00	40,00	18,00	100,00
atenir-se	6				
acollir-se	7	42,00	34,00	24,00	100,00
emparar-se	7	44,83	31,03	24,14	100,00
acompanyar	8	16,00	38,00	46,00	100,00
adjuntar	8	18,00	12,00	70,00	100,00
annexar	8	10,00	10,00	80,00	100,00
eximir	9	44,00	40,00	16,00	100,00
rellevar	9	74,00	20,00	6,00	100,00

Taula de freqüències en el Corpus Tècnic de l'IULA, i distribució per tipus de textos.